Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
NIILO JÄÄSKINEN
esitatud 16. juulil 2015 [1]

Kohtuasi C-617/13 P

Repsol Lubricantes y Especialidades, SA, (varem Repsol Lubricantes YPF y Especialidades, SA)
Repsol Petróleo, SA
Repsol, SA
versus

Euroopa Komisjon

Apellatsioonkaebus — Keelatud kokkulepped — Tee-ehitusel kasutatava bituumeni Hispaania turg — Selliste faktide mõiste, millest komisjon „ei olnud eelnevalt teadlik” komisjoni teatise, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul, punkti 23 viimase lõigu tähenduses

I. **Sissejuhatus**

1. Oma apellatsioonkaebuses paluvad Repsol Lubricantes y Especialidades, SA, Repsol Petróleo, SA ja Repsol SA (edaspidi „Repsol jt”) Euroopa Kohtul tühistada kohtuotsuse Repsol Lubricantes y Especialidades jt *vs*. Euroopa Komisjon (T-496/07, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”) [2], millega Üldkohus jättis rahuldamata nende hagi komisjoni otsuse K(2007) 4441 lõplik [3] (edaspidi „vaidlusalune otsus”) tühistamise nõudes ja nende teise võimalusena esitatud nõude vähendada neile määratud trahvi summat. [4]

2. Euroopa Kohtu palvel analüüsin ma käesolevas ettepanekus vaid apellatsioonkaebuse teist väidet, milles on sisuliselt tõstatatud küsimus, kuidas tõlgendada komisjoni teatist, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul, selle 2002. aasta redaktsioonis [5] (edaspidi „2002. aasta leebema kohtlemise teatis”).

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — EU:T:2013:464.

3 — 3. oktoobri 2007. aasta otsus EÜ […] artikli 81 kohase menetluse kohta (juhtum COMP/38.710 – Bituumen (Hispaania)).

4 — Igaks juhuks olgu täpsustatud, et käesolev kohtuasi kuulub nende apellatsioonkaebuste rühma, mis on Euroopa Kohtule esitatud vaidlusalust otsust käsitlevate Üldkohtu otsuste peale. Ma esitan konkreetseid küsimusi puudutava ettepaneku kohtuasjas C-603/13 P, Galp Energía España jt, mis kuulub kõnealuste kohtuasjade rühma, 16. juulil 2015.

5 — Komisjoni teatis, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul (EÜT 2002, C 45, lk 3; ELT eriväljaanne 08/02, lk 155).

II. **Õiguslik raamistik**

3. 2002. aasta leebema kohtlemise teatise B osas „Trahvi vähendamine” sisalduvas punktis 23 on ette nähtud:

„Komisjon määrab haldusmenetluse lõpus vastu võetavas lõplikus otsuses kindlaks:

a) kas ettevõtja esitatud tõenditel oli samal ajal komisjoni valduses olevate tõenditega võrreldes oluline lisaväärtus;

b) mil määral ettevõtjale määratud trahvi vähendatakse […]

Kõigis nimetatud rühmades trahvi vähendamise taseme kindlaksmääramisel võtab komisjon arvesse punktis 21 sätestatud tingimustele vastavate tõendite esitamise aega ja nende lisaväärtust. Peale selle võib komisjon arvesse võtta ettevõtja poolt pärast andmete esitamist tehtud koostöö ulatust ja järjepidevust.

Kui ettevõtja esitab muu hulgas tõendid selliste faktide kohta, millest komisjon ei olnud eelnevalt teadlik ja mis mõjutavad otseselt kahtlustatava kartelli tähtsust või kestust, ei võta komisjon neid andmeid arvesse võimalike trahvide määramisel kõnealused tõendid esitanud ettevõtja suhtes.”

III. **Vaidluse taust**

4. Vaidluse taust on esitatud viidatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–91.

5. Piisab, kui meelde tuletada, et British Petroleum (edaspidi „BP”) esitas 2002. aasta leebema kohtlemise teatise alusel 20. juunil 2002 leebema kohtlemise taotluse kõikide ELTL artikliga 101 vastuolus olevate kokkulepete suhtes sitke bituumeni turul Hispaanias.[6] Repsol jt esitasid 31. märtsil 2004 sama teatise alusel trahvi vähendamise taotluse.

6. Komisjon võttis 3. oktoobril 2007 vastu vaidlusaluse otsuse. Olles tuvastanud, et BP vastab 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punktis 11 sätestatud tingimustele,[7] tunnustas komisjon BP õigust kaitsele trahvi eest, mis oleks tavapäraselt tulnud talle määrata. Mis puudutab Repsoli jt taotlust, siis vähendas komisjon 40% võrra trahvi, mis oleks tavapäraselt tulnud neile määrata.[8] Sellest tulenevalt tunnistati Repsol jt solidaarselt vastutavaks 80 496 000 euro suuruse trahvi maksmise eest.

7. Esimese Astme Kohtule ajavahemikus 18.–20. detsembrini 2007 esitatud hagiavalduses vaidlesid Repsol jt vastu vaidlusaluse otsuse sisule ja palusid selle otsuse osaliselt või täielikult tühistada. Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuses tervikuna tagasi kõik kaheksa väidet, millega Repsol jt oma tühistamis- ja muutmisnõudeid põhjendasid.

6 — Teised asjassepuutuvad pooled peale BP olid ettevõtjad Productos Asfalticos, SA, Nynäs Petroleo SA ja Galp Energía España SA.

7 — Need tingimused puudutavad koostööd komisjoniga, rikkumises osalemise lõpetamist ja seda, et ettevõtja ei ole sundinud teisi ettevõtjaid rikkumises osalema (vaidlusaluse otsuse põhjendus 573).

8 — Vt vaidlusaluse otsuse põhjendus 580.

IV. **Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded**

8. Euroopa Kohtu kantseleisse 27. novembril 2013 esitatud apellatsioonkaebusega paluvad Repsol jt Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsuse ja vaidlusaluse otsuse; vähendada trahvisummat; tuvastada, et Üldkohtu menetluse kestus oli põhjendamatult ülemäära pikk, ning mõista kohtukulud välja komisjonilt. Komisjon palub Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja Repsolilt jt-lt.

9. Pooled esitasid Euroopa Kohtule oma kirjalikud seisukohad ning nad kuulati ära 15. aprillil 2015 aset leidnud kohtuistungil.

V. **Teine väide**

A. *Poolte argumendid*

10. Apellatsioonkaebuse teise väitega heidavad Repsol jt Üldkohtule ette, et ta rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 339–349 õigusnormi, kuna ta nõustus sellega, kuidas komisjon tõlgendas ja kohaldas mõistet „faktid, millest komisjon ei olnud eelnevalt teadlik" 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimase lõigu tähenduses. Nimetatud punktis ei ole viidatud pelgale dokumentide füüsilisele valdamisele, vaid see nõuab sellise eraldi kriteeriumi arvessevõtmist, mille Repsol jt liigitavad „kognitiivseks kriteeriumiks".

11. Repsol jt rõhutavad, et just nende antud ülevaade asjaoludest võimaldas komisjonil teada saada kartelli tegeliku kestuse ehk selle, et kartelli tegevus vältas mitte kuni 1998. aastani, nagu BP oli komisjonile teatanud, vaid kuni 2002. aastani. Seetõttu ei tohiks Repsolile jt-le määrata trahvi ajavahemiku 1998–2002 eest.

12. Lisaks esineb vaidlustatud kohtuotsuse põhjenduses segadus seoses õiguslike argumentidega, mis Repsol jt esimeses kohtuastmes esitasid. Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 343, milles on põhjendatud 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 kohaldamata jätmist, ei vasta Repsoli jt argumentidele, mille kohaselt Repsol jt mitte ainult esitasid oma leebema kohtlemise taotluses dokumente, mis tõendavad kartelli tegelikku kestust, vaid nende antud ülevaade asjaoludest võimaldas komisjonil avastada, et BP ei olnud kartelli kestuse kohta tõtt rääkinud.

13. Komisjon omalt poolt kinnitab, et see väide on vastuvõetamatu. Nimelt, arvestades Repsoli jt esimeses kohtuastmes esitatud väidet (hagiavalduse osa 3.3),[9] ei ole nad kunagi väitnud, et nende trahvi tuleks vähendada nn kognitiivse kriteeriumi alusel.

14. Komisjon leiab, et väide on igal juhul põhjendamatu. Ta tuletab meelde, et Üldkohtu järeldus, et komisjon oli juba alates teatud kuupäevast kartelli olemasolust teadlik, kujutab endast fakti tuvastamist, mis kuulub Üldkohtu hindamispädevusse.[10] Ta märgib lõpuks, et lähtuvalt 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punktist 7 peab trahvi vähendamine piirduma ettevõtjatega, kes esitavad komisjonile tõendid, millel on komisjoni valduses olevate andmetega võrreldes lisaväärtus. Pealegi oleks Repsoli jt välja pakutavat kriteeriumi keeruline või isegi võimatu kohaldada.

9 — Selles punktis on viidatud väidetavale „ilmsele hindamisveale või teise võimalusena õiguspärase ootuse, proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise üldpõhimõtete rikkumisele leebema kohtlemise teatise alusel trahvi vähendamise määra kindlaksmääramisel".

10 — Kohtumäärus Otis Luxembourg jt *vs.* komisjon (C-494/11 P, EU:C:2012:356, punkt 88).

B. *Teise väite vastuvõetavus*

15. Arvestades komisjoni väiteid, mille kohaselt apellatsioonkaebuse teine väide on uus väide, tuleb kõigepealt lahendada käesoleva väite vastuvõetavuse küsimus.

16. Sellega seoses on sobilik mainida, et Euroopa Kohtu põhikirja artiklist 58 nähtub, et apellatsioonkaebuses sisalduvad väited peavad põhinema Üldkohtu menetlusest tulenevatel argumentidel. Lisaks ilmneb Euroopa Kohtu kodukorra artikli 170 lõikest 1, et pool ei või muuta vaidluse eset, esitades esimest korda Euroopa Kohtus väite, mille ta oleks saanud esitada Üldkohtus, kuid mida ta seal ei esitanud, kuna vastasel juhul võimaldataks tal pöörduda Euroopa Kohtusse ulatuslikuma vaidlusega kui see, mida lahendas Üldkohus. Selline väide tuleb seega tunnistada apellatsioonimenetluses vastuvõetamatuks.[11]

17. Esimeses kohtuastmes esitatud hagiavalduse kohta tuleb märkida, et selle osa 3.3.1 kandis pealkirja „komisjoniga tehtud koostöö eest leebema kohtlemise teatise alusel trahvi vähendamise protsendi hindamisel tehtud ilmne viga". Hagiavalduse selles osas sisalduvast punktist 147 ilmneb, et olles küll märkinud, et nad on teine ettevõtja, kes esitas leebema kohtlemise taotluse, et nende trahvi vähendataks, viitasid Repsol jt selgelt 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punktile 23, kui nad heitsid komisjonile ette, et ta ei võtnud arvesse esitatud teabe lisaväärtust ja kuupäeva, mil leebema kohtlemise taotlus esitati.

18. Peale selle tuleneb hagiavalduse punktidest 150–157, et nende probleemide üle toimus esimeses kohtuastmes sisuline arutelu, kuigi neid ei arutatud nn kognitiivse kriteeriumi nime all. Näiteks täpsemalt esimeses kohtuastmes esitatud hagiavalduse punktis 156 kritiseeriti vaidlusalust otsust selgelt seetõttu, et selles ei ole kohaldatud 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23. Lisaks väitsid Repsol jt hagiavalduse punktis 157, et nad esitasid teavet, mis võimaldas tõlgendada dokumente, millele komisjon viitas, ja saada teada ajavahemikus 1998–2002 aset leidnud asjaolusid.

19. Mis puudutab vaidlustatud kohtuotsust, siis võttis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 339–349 seisukoha selle kohta, et komisjon keeldus Repsoli jt suhtes kohaldamast 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimast lõiku, kuna vaidlusaluse otsuse põhjenduse 592 kohaselt oli komisjoni valduses juba enne seda, kui ta sai 31. märtsil 2004 Repsoli avalduse, mis oli lisatud 2002. aasta teatise alusel esitatud taotlusele, asjakohane teave, mis sisaldus samast ajast pärit dokumentides, mis komisjon oli ära võtnud 1. ja 2. oktoobril 2002 toimunud kontrollimiste käigus. Täpsemalt ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktist 343, et „seega väidavad hagejad ekslikult, et just Repsol edastas 2002. aasta teatise alusel esitatud taotluses teavet, mis võimaldas komisjonil teada saada, et kartelli tegevus vältas ajavahemikus 1998–2002 edasi".

20. Kõiki eespool toodud kaalutlusi silmas pidades olen ma seisukohal, et käesolev väide on vastuvõetav.

C. *2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimase lõigu komisjoni poolt kohaldamise kriteeriumid*

1. Üldised tähelepanekud 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimase lõigu kohta

21. Teises väites heidavad Repsol jt Üldkohtule ette, et ta pani 2002. aasta leebema kohtlemise teatise tõlgendamisel toime õigusnormi rikkumise.

11 — Kohtuotsus Elf Aquitaine *vs.* komisjon (C-521/09 P, EU:C:2011:620, punkt 35).

22. Olgu lühidalt meenutatud, et leebema kohtlemise programmide eesmärk on saavutada see, et rikkumise toimepanijad ise sellest teatavad, et rikkumisele kiiresti ja täielikult lõpp teha. Kiire ja usaldusväärne avastamine vastab turgude üldisele huvile ja kartellide ohvrite konkreetsete huvide kaitsele. [12]

23. Sel eesmärgil ja läbipaistvuse huvides on komisjon vastu võtnud suunised, milles on märgitud, kuidas ta võtab arvesse rikkumise ühte või teist asjaolu, ning milles on toodud sellest trahvisummale tuleneda võivad tagajärjed. Tegemist on seega käitumisreeglitega, mis väljendavad järgitavat praktikat, millest haldusasutus konkreetsel juhul ei või kõrvale kalduda, ilma et ta tooks esile võrdse kohtlemise põhimõttega kooskõlas olevaid põhjuseid. [13]

24. 2002. aasta leebema kohtlemise teatise kohta leidis Üldkohus, et selle teatise loogika on julgustada õigusvastastes kartellides osalevaid ettevõtjaid tegema komisjoniga kartellidevastases võitluses koostööd. Seda silmas pidades on 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimase lõigu eesmärk ettevõtjat premeerida, isegi kui ta ei esitanud seoses kõnealuse kartelliga esimesena taotlust saada kaitse trahvi eest, kui ettevõtja esitatud tõendid puudutavad fakte, mis võimaldavad komisjonil muuta hinnangut, mis ta selleks ajaks on kartelli raskusest või kestusest kujunenud. [14]

25. Arvestades teatiste sel viisil kirjeldatud tunnuseid ja kuna leebema kohtlemise menetlus on konkurentsivastaseid kartelle keelustavate liidu õigusnormide suhtes erandlik, nõuab õiguskindluse põhimõte, et 2002. aasta leebema kohtlemise teatise sätteid tõlgendataks kitsalt.

2. Mõiste „faktid, millest komisjon ei olnud eelnevalt teadlik”

26. Olgu märgitud, et 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimases lõigus on viidatud tõenditele „selliste faktide kohta, millest komisjon ei olnud eelnevalt teadlik”. Käesolevas kohtuasjas tekkinud vaidlus annab tunnistust sellest, et kõnealuse punkti sõnastus võib anda võimaluse seda kahel erineval viisil tõlgendada.

27. Grammatilise tõlgenduse kohaselt on tegemist olukorraga, kus komisjon ei ole asjakohastest faktidest *teadlik*, ning see näib ilmnevat ka teistest keeleversioonidest. [15]

28. Teine tõlgendus, mida ma kaldun eelistama, võib selles väljendis näha komisjonile tõenditest *teatamise* või tõendite *edastamise* suhtes kohaldatavat objektiivset kriteeriumi, mis võimaldab seega vahet teha uusi asjaolusid puudutavatel tõenditel ja tõenditel, mis on juba komisjoni valduses. [16] Minu hinnangul on teine tõlgendus paremini kooskõlas 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 kahe esimese lõiguga, mis käsitlevad tõendite komisjoni valduses olemist kui kriteeriumi, mis määrab kindlaks lisaväärtuse, ilma et oleks mainitud komisjoni teadlikkust.

29. Kohtupraktika kohaselt nähtub 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 sõnastusest, et selles ette nähtud osaline kaitse trahvide eest nõuab, et oleksid täidetud kaks tingimust, nimelt *esiteks*, et asjaomane ettevõtja esitaks esimesena tõendid faktide kohta, millest komisjon ei olnud eelnevalt teadlik, ja *teiseks*, et faktid nende otsese mõju tõttu oletatava kartelli raskuse ja kestuse hindamisele võimaldavad komisjonil jõuda rikkumise suhtes uutele järeldustele. Täpsemalt on Euroopa Kohus

12 — Chaput, Y., „Philosophie des programmes de clémence et de transaction”, Clémence et transaction en matière de concurrence – Actes du colloque du 19 janvier 2005, lk 5, kättesaadav CREDA veebilehel (www.creda.ccip.fr).

13 — Kohtuotsused Archer Daniels Midland ja Archer Daniels Midland Ingredients *vs.* komisjon (C-397/03 P, EU:C:2006:328, punkt 91) ning Chalkor *vs.* komisjon (C-386/10 P, EU:C:2011:815, punktid 59 ja 60).

14 — Kohtuotsus Transcatab *vs.* komisjon (T-39/06, EU:T:2011:562, punktid 378–382).

15 — Ingliskeelne versioon: „*In addition, if an undertaking provides evidence relating to facts previously unknown to the Commission* […].”; saksakeelne versioon: „*Falls ein Unternehmen Beweismittel für einen Sachverhalt vorlegt, von denen die Kommission zuvor keine Kenntnis hatte* […]”.

16 — Minu tõlgendus 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimasele lõigule põhineb üldiselt aktsepteeritaval vahetegemisel tõendatava õigusliku asjaolu (*Beweistatsache*) ja kasutatava tõendi (*Beweismittel*) vahel.

rõhutanud, et esimest tingimust puudutav sõnastus „faktid[…], millest komisjon ei olnud eelnevalt teadlik" ei ole mitmeti mõistetav, vaid lubab 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimast lõiku tõlgendada kitsalt, piirates selle juhtumitega, kus kartellis osalev äriühing esitab komisjonile rikkumise raskuse või kestuse kohta uut teavet, ning välistades juhtumid, kus äriühing esitab üksnes fakte, mis võimaldavad kinnitada tõendeid rikkumise toimumise kohta.[17]

30. Sellise tõlgenduse aluseks on asjaolu, et leebema kohtlemise programm oleks vähem tõhus, kui ettevõtjad kaotaksid stiimuli esitada esimesena komisjonile teavet, milles teatatakse kartellist.[18]

31. Üldiselt tekitab käesolev kohtuasi küsimuse eespool viidatud kohtupraktika ulatuse kohta. Olukord, mille tõttu võidakse kohaldada 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimast lõiku ja mida kohtupraktikas ei ole veel käsitletud, on nimelt minu hinnangul olukord, kus teine pealekaebaja esitab tõendi, mis võimaldab komisjonil „dekodeerida" juba olemasolevaid tõendeid, mida ta ei ole hiljem esitatud „võtmetähtsusega" teabe puudumise tõttu kasutanud. Niisugune võimalus kujutab endast mitte „kinnitamist", vaid uue tõendi „esitamist".

32. Käesolevas asjas pean ma aga tõdema, et nn kognitiivne kriteerium, nagu Repsol jt selle välja pakuvad, on tulemusetu, kuna see ei pea vastu „tavapärasel õiguslikul loogikal"[19] põhinevale analüüsile, mida tuleb kohaldada leebema kohtlemise mehhanismi suhtes, nagu see tuleneb komisjoni teatisest.

33. Tavapärase õigusliku loogika kohaselt on nimelt selge, et institutsioonina ehk teisisõnu kollektiivse organina ei ole komisjonil üksikisikuga samaväärset kognitiivset võimet, vaid tal saab see olla üksnes metafoorselt.[20]

34. Peale selle põhinevad asjaolude või teabe teatavakstegemise õiguslikke tagajärgi käsitlevad klassikalised reeglid eeldusel, et edastatud dokumendi valduse omamine on samaväärne selle sisu teadmisega.[21] Kui see ei oleks nii, kaotaks suur hulk tsiviilõigus-, haldusõigus- ja menetlusnorme oma tõhususe.

35. Minu hinnangul on selline loogika *mutatis mutandis* kasutatav ka 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 viimase lõigu suhtes. Seega ei ole komisjonile teadmata asjaolud, mille kohta on tema valduses tõendid, olenemata sellest, kas tema teenistujad, ametnikud või talitused on need tõendid läbi vaadanud või neid analüüsinud. Olgu sellega seoses märgitud, et 2002. aasta leebema kohtlemise teatise punkti 23 teise lõigu kohaselt „võtab komisjon arvesse […] *tõendite* esitamise aega".[22]

36. Teistsugune lähenemisviis tekitaks mitte ainult ületamatuid tõendamisraskusi, vaid tooks kaasa ka lubamatu õigusliku ebakindluse ettevõtjatele, kes on esitanud leebema kohtlemise taotluse.

37. Kujutlegem, et kaks ettevõtjat, A ja B, saadavad komisjonile kuuajase vahega sama väärtusega dokumendid. Taotluste läbivaatamise eest vastutavad komisjoni pädeva talituse kaks ametnikku. Ametnik AA, kes vaatab läbi ettevõtja A esitatud taotlust, mis saabus esimesena, on tuntud oma piinliku täpsuse ja aegluse poolest. Lõpuks jõuab seega ametnik BB, kes vaatab läbi ettevõtja B esitatud taotlust, esimesena järeldusele, et teine taotlus sisaldab tõendeid, mis annavad alust trahvist

17 — Kohtuotsus LG Display ja LG Display Taiwan *vs.* komisjon (C-227/14 P, EU:C:2015:258, punkt 79) ja samuti selle kohta kohtumäärus Kuwait Petroleum jt *vs.* komisjon (C-581/12 P, EU:C:2013:772, punkt 19).

18 — Vt selle kohta kohtuotsus LG Display ja LG Display Taiwan *vs.* komisjon (EU:C:2015:258, punkt 84) ning kohtumäärus Kuwait Petroleum jt *vs.* komisjon, (C-581/12 P, EU:C:2013:772, punkt 20).

19 — Ma viitan siinkohal erinevatele olukordadele, mille kohta ei ole konkreetset käsitlust, kuna need on ilmselged, ja mis on meie õiguskultuuri käsitluse aluseks.

20 — Selle, kas komisjon on mingist asjaolust teadlik või mitte, saab kindlaks teha üksnes selle kaudu, kas mõni tema teenistujatest või ametnikest on sellest teadlik. Nn kognitiivne kriteerium, mille Repsol jt on välja pakkunud, nõuab nende isikute kindlakstegemist, kes on piisavalt teadlikud, et tuvastada institutsiooni teadlikkus.

21 — Tavapäraselt on õiguspärase teatavakstegemisena käsitatav isiklik ja kindel üleandmine nagu see, mis toimub tähtkirjaga saatmisel koos väljastusteatega. Adressaat ei saa väita, et ta sai küll kirja kätte, kuid ei tea selle sisu, kuna ei teinud seda lahti.

22 — Kohtujuristi kursiiv.

vabastamiseks.[23] Ametnik AA esitab ettevõtja A kohta sama järelduse nädal hiljem. Niisuguse stsenaariumi korral tooks nn kognitiivse kriteeriumi kohaldamine kaasa selle, et ettevõtja A kaotaks võimaluse saada trahvi eest kaitset. Sellest ilmneb minu hinnangul, et niisugune kriteerium ei ole kooskõlas leebema kohtlemise teatise eesmärkide ega õiguskindluse põhimõttega.

38. Kõiki eespool toodud kaalutlusi silmas pidades tuleb teadlikkus kindlaks teha lähtuvalt tõenditest, mis teise leebema kohtlemise taotluse esitamise ajal on juba komisjoni valduses. 2002. aasta leebema kohtlemise teatise artikli 23 viimase lõigu peamine ülesanne on seega komisjonile esitatud teabe või tõendite järjestuse ja klassifikatsiooni kindlaksmääramine.[24]

3. Üldkohtu arutluskäik vaidlustatud kohtuotsuses

39. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 339–349 tugines Üldkohus kahele põhilisele asjaolule. Kõigepealt viitas ta vaidlusaluse otsuse punktile 592, mille sisu ei ole vaidlustatud ja millest ilmneb, et komisjoni valduses olid dokumendid, mis tõendasid kartelli kestust ajavahemikus 1998–2002. Üldkohus pidas seega tõendatuks, et vaidlusaluse otsuse põhjendus 592, milles oli viidatud 38 muule põhjendusele, oli piisav, et Repsoli jt etteheited ümber lükata. Teiseks, kuivõrd see asjaolu on Üldkohtu hinnangul tõendatud, hindas ta Repsoli poolt kõnealuse ajavahemiku kohta esitatud teabe lisaväärtust ja jõudis järeldusele, et seda ei saa pidada niisuguseks, mis annab nende koostööle erilise lisaväärtuse.

40. Sellega seoses olgu märgitud, et kohtuasjas LG Display ja LG Display Taiwan *vs.* komisjon tõdes Euroopa Kohus, et „vaidlustatud kohtuotsuse[st tuleneb], et faktiliste asjaolude sõltumatu hindamise raames märkis Üldkohus - ilma, et selles küsimuses oleks viidatud tõendite moonutamisele -, et „hagejate 20. juuli 2006. aasta avalduse tegemise ajal *oli komisjon tänu* […] *esitatud tõenditele teadlik* sellest, et kartelli teatud liikmed jätkasid kahepoolset suhtlemist 2005. aastal”. Selle järelduse tõttu jättis Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse jõusse.[25]

41. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 341 leidis Üldkohus küll, et „nagu vaidlustatud otsuse põhjenduses 592 märgitud, *oli komisjoni valduses juba* enne seda, kui ta sai 31. märtsil 2004 Repsoli avalduse, […] asjakohane teave”. Seega vastab tõele, et Üldkohtu analüüs võib näida lakooniline, ja võib isegi väita, et Üldkohus jättis kontrollimata, kas käesoleval juhul on asjaolu, et tõendid olid komisjoni valduses, samaväärne nende sisu teadmisega.

42. Kuna nn kognitiivne kriteerium ei ole ajakohane, olen ma siiski seisukohal, et see, kui tõendid on komisjoni valduses, on käesolevas kontekstis käsitatav komisjoni teadlikkusena nende sisust. Sõltumata sellest, kas Üldkohtu arutluskäiku tuleks pidada faktide tuvastamiseks või õiguslikuks kvalifitseerimiseks, lükkan ma Repsoli jt esitatud kriitika „kognitiivse” kriteeriumi tulemusetuse tõttu seega tagasi.

43. Neil asjaoludel ei ole vaidlustatud kohtuotsuse osades, mida apellatsioonkaebuse teises väites on silmas peetud, rikutud ühtegi õigusnormi ning seepärast tuleb väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

23 — Olgu täpsustatud, et 2002. aasta leebema kohtlemise teatises on määratletud tingimused, mille korral komisjoniga tema poolt kartelli suhtes läbiviidava uurimise käigus koostööd tegevad ettevõtjad võib trahvist vabastada või vähendada trahvisummat, mille nad muidu oleksid pidanud tasuma. Kui seoses sama rikkumisega esitatakse mitu leebema kohtlemise taotlust, käsitatakse esimest taotlust taotlusena kaitse saamiseks trahvi eest ja järgmisi taotlusi trahvi vähendamise taotlusena, välja arvatud juhul, kui esimene jäetakse rahuldamata. Käesolevas asjas käsitati Repsoli jt taotlust trahvisumma vähendamise taotlusena.

24 — Nagu näitlikustab kohtuotsus Solvay *vs.* komisjon (C-110/10 P, EU:C:2011:687), esineb ka juhtumeid, kus komisjon kaotab osa tõendeid ära, kuid käesolevas asjas ei ole see nii.

25 — EU:C:2015:258, punkt 80.

VI. **Ettepanek**

44. Neil põhjustel ja ilma et see mõjutaks apellatsioonkaebuse ülejäänud väidete analüüsimist, teen ma Euroopa Kohtule ettepaneku apellatsioonkaebuse teise väite tagasi lükata. Kohtukulude kandmine otsustatakse edaspidi.